

Gustaf Vasa om biskopligt stånd och Stockholms blodbad.

I brev till Olaus Magnus, daterat Arboga den 8 augusti 1554 (Konung Gustaf den förstes registratur XXIV, 385), skriver Gustaf Vasa:

Som I låten förstå, att den byggning uppå Uppsala berg kan vara nyttug för våre käre söner eller deras avföda, när någon av dem kunde bliva ärkebiskop, biskop eller kardinal, så förhoppas oss, käre biskop Oluf, att den allsmäktigaste Gud förser väl våre söner uti något annat stånd än till ärkebiskopar, biskopar eller kardinaler. Vi akte icke heller det stånd vara heligare eller Gudi behageligare än andre stånd uti verldene, icke heller att de, som äre uti det stånd, kunna vara närmare saligheten än andre, ändock biskopsstånd är ostraffeliget, när det bliver brukat efter s(ancti) Pauli grund och mening. Och have vi för den skuld icke företagit den byggning uti Uppsala till någre biskopars behov, utan för andre orsakers skuld, som I skolen få höra. Först för det store förräderi, som ärkebiskopar, lydbiskopar, kaniker, prelater och deras sällskap och anhang Sverige, det ädle konungarike, dess konungar, regenter, ridderskap och inbyggare ganska jemmerligen esomoftast både långligen och nyligen bevist och betett have. Den andre orsaken, den man icke snarligen förglömma kan, huru den siste ärkebiskop Göstaf samfälligen med andre oärlige lydbiskopar, biskop Hans i Linköping, biskop Otte uti Vesterås med flere oärlige tyranner, både kaniker och prelater, som i Stockholm församlade såto till att bruka och fullfölja konung Christierns store tyranni och dömde de fromme, oskyldige, ärlige riddare, riddersmän, fruar och jungfrur till kättare och kätterskor och icke allenast till sådane store försmädelse utan ock jemväl jemmerligen till dödsens tvång införde; det dem icke tycktes ändå något var, utan ock låte deras oskyldige kroppar till aska ynkeligen förbränna, utöver vilket övertvång och store orätt sig den allsmäktigste Gud förbarne. . . Käre biskop Oluf, nu äre de rätte orsaker oppräknade, varföre den byggning uti Uppsala och flere byggningar här i riket företagne äre, och till att betaga och förhindra härefter sådane rökelse, vigvatten, smörjelse, avlat och

välsignelse, som både ärkebiskopar, lydbiskopar, kaniker och prelater och deras anhang utskiftade och utdelte uti dette vårt fattige fädernesland, vele vi gärna icke allenast fullfölja de byggingar, som begynte äre, utan också företaga någre flere byggingar, där tillfälle kan vara. Den allsmäktigaste Gud give, att de måtte hava en lycksalig framgång och få en god ända.